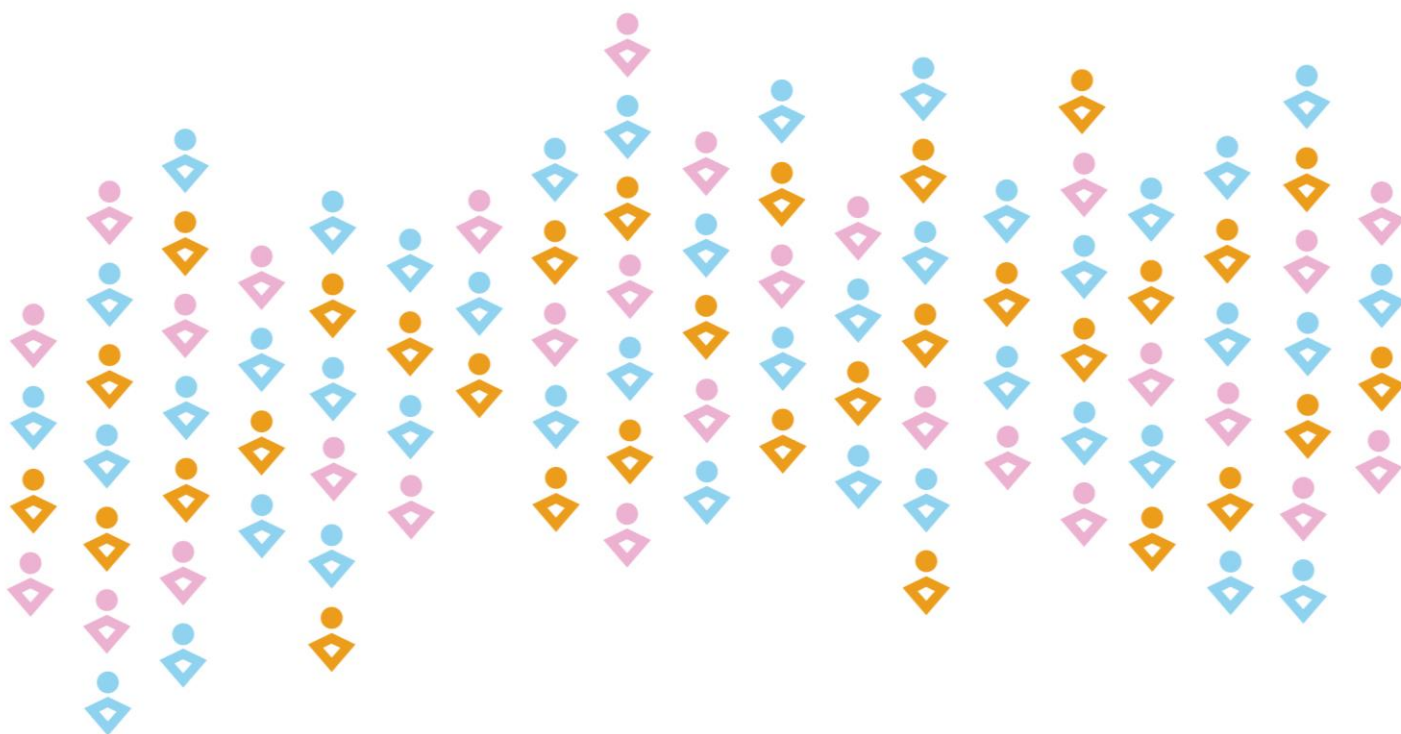

Etelä-Karjalan lähisuhdeväkivaltakooste

Vuosi 2024

11.4.2025

Sisällysluettelo

1. Johdanto	1
2. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen palvelut	2
Sosiaali- ja kriisipäivystys	2
Turvakoti	3
Seri-tukikeskus	4
Lastensuojelu	6
Työikäisten sosiaalityö ja kotouttava sosiaalityö	8
läkkäiden sosiaalityö.....	9
MARAK	10
3. Kaakkois-Suomen poliisi ja poliisilaitoksen sosiaalityö	11
4. Etelä-Karjalan järjestöpalvelut	13
Etelä-Karjalan perhetyön kehittämissyhdistys ry / Väkivaltatyön avopalvelut	13
Rikosuhripäivystys, RIKU Etelä-Karjalan palvelupiste	15
Saimaan ja Vuoksen kriisikeskukset	17
Raiskauskriisikeskus tukinainen	19
5. Barnahus-hanke Etelä-Karjalassa	20
6. Avainhenkilömalli Etelä-Karjalassa.....	21
7. Yhteenveto ja pohdinta	22

1. Johdanto

Väkivalta aiheuttaa inhimillistä kärsimystä ja läheisessä suhteessa käytetty väkivalta on erityisen haavoittavaa. Lisäksi lähisuhdeväkivalta aiheuttaa huomattavia kustannuksia yhteiskunnalle. Pelkästään naisten kokeman fyysisen parisuhdeväkivallan aiheuttamat suorat julkisen terveydenhuollon lisäkustannukset ovat 150 miljoonaa euroa vuodessa. Merkittäviä kustannuksia tulee lisäksi sosiaali- ja oikeuspalveluille. Tämän vuoksi kaikkien ammattilaisten tulee toimia lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja auttaa sekä väkivaltaa kokeneita että väkivallan tekijöitä.

Väkivaltaa kokeneet ja väkivallan tekijät eivät useinkaan tunnista suhteessa tapahtuvaa väkivaltaa väkivallaksi. Sen vuoksi ammattilaisilla on tärkeä tehtävä tunnistaa väkivalta ja olla rohkeutta ottaa asia puheeksi. Ammattilaisten koulutusta tulee lisätä ja väkivallasta tulee käydä keskustelua työyhteisöissä ja yhteistyötahojen kanssa. Väkivalta tulee tehdä näkyväksi. Asiakkaiden ja potilaiden kokema lähisuhdeväkivalta tulee dokumentoida, raportoida ja tilastoida, jotta koettua väkivaltaa ja siihen puuttumista on mahdollista seurata. Tietoa tarvitaan johtamisen tueksi.

Suomessa parisuhdetappoja tehdään pohjoismaista eniten väkilukuun suhteutettuna, ja määrä on kääntynyt uudelleen nousuun viime vuosina. Väkivallan tultua ilmi, on ammattilaisen aina arvioitava vakavan väkivallan riski. Tähän on kehitetty työkaluksi vakavan lähisuhdeväkivallan sekä vainon riskinarviointilomakkeet, jotka on todettu toimiviksi työkaluiksi. Vakavan väkivallan riskinarviointiin on Etelä-Karjalassakin käytössä moniammatillinen MARAK-toimintamalli, mutta sen käyttöönotossa on yhä puutteita.

Petteri Orpon hallitusohjelmassa on huomioitu lähisuhdeväkivallan torjunta. Siinä on nostettu esiin naisiin kohdistuvan ja muun lähisuhdeväkivallan torjuminen

vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja tunnistamalla väkivalta erityisesti viranomaisissa, kunnissa ja hyvinvointialueilla. Väkivallan uhrien tietoisuutta avun saannin mahdollisuudesta ja turvan saamisesta tulee lisätä. Työtä väkivallattoman lapsuuden turvaamiseen tulee jatkaa. Lapseen kohdistuvan seksuaaliväkivallan tapauksissa tulee varmistaa lapsen edun mukainen tutkinta ja monialainen tuki viranomaisten yhteistyönä.

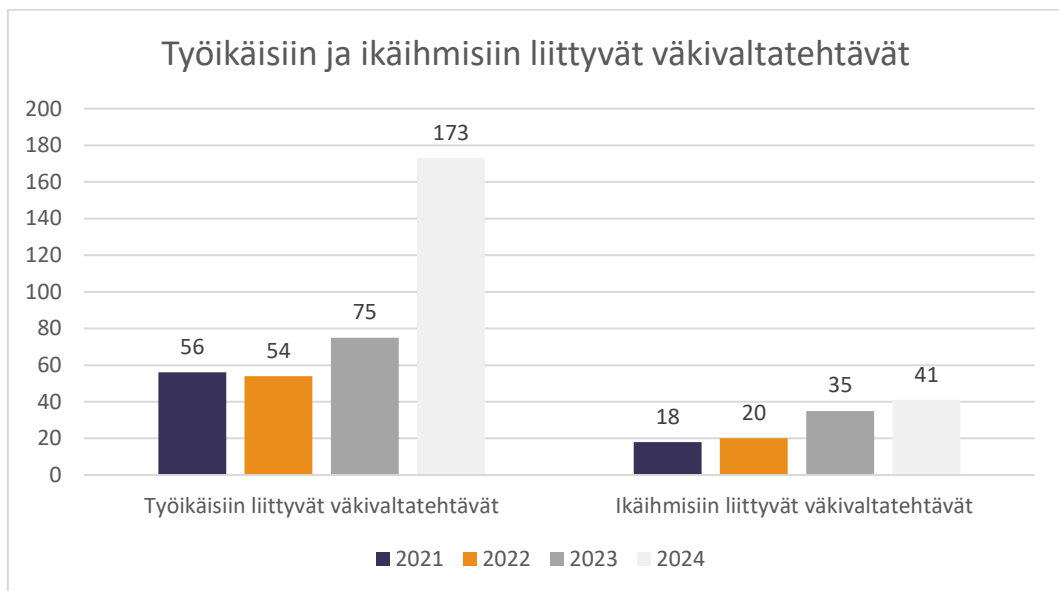
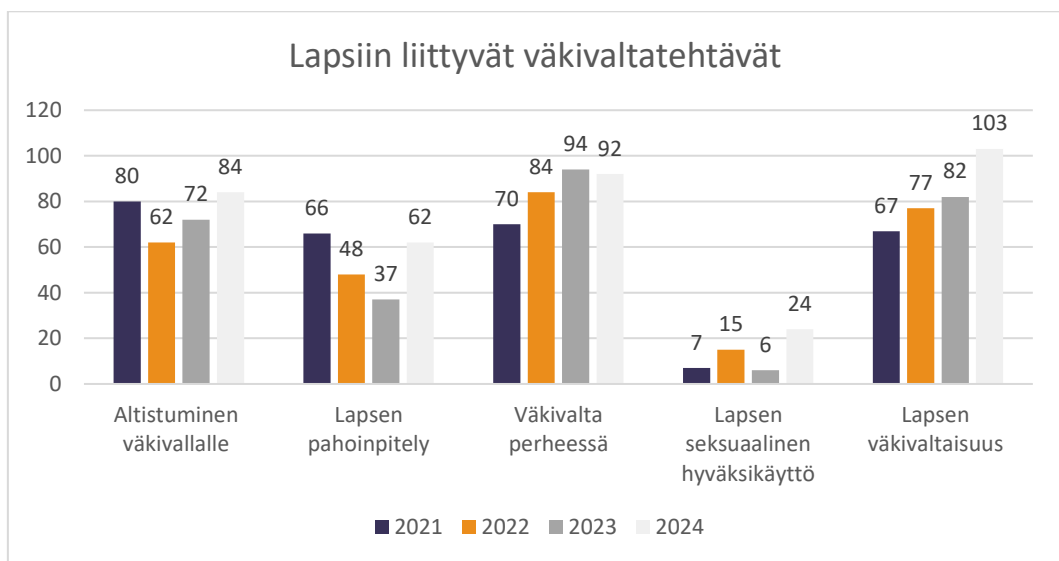
Tähän dokumenttiin on koottu Etelä-Karjalan alueen lähisuhdeväkivallan vastaista työtä tekevien tahojen tilastoja, miten lähisuhdeväkivalta näyttäytyy alueen palveluissa.

2. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen palvelut

Etelä-Karjalan hyvinvointialueella (myöhemmin Ekhva) tuotetaan laaja-alaisesti palveluja, joista lähisuhdeväkivallan eri osapuolet voivat saada apua ja tukea tilanteeseensa. Tähän koosteeseen on kerätty tietoa niistä Ekhvan palveluista, joissa tilastoidaan asiakkaiden kokemaa lähisuhdeväkivaltaa.

Sosiaali- ja kriisipäivystys

Sosiaali- ja kriisipäivystyksessä vuonna 2024 merkittävin muutos väkivaltatehtävien lisääntymisessä näkyy työikäisten kohdalla. Myös lapsiin liittyvien tehtävien kokonaismäärä on jonkin verran noussut ja iäkkäisiin liittyvät väkivaltatehtävät ovat lisääntyneet vuosi vuodelta. Aikuisten välinen väkivalta ei kuitenkaan edelleenkaan tule todellisessa laajuudessaan esille, sillä viranomaiset tekevät ilmoituksia enemmän tilanteista, joissa paikalla on ollut lapsia.

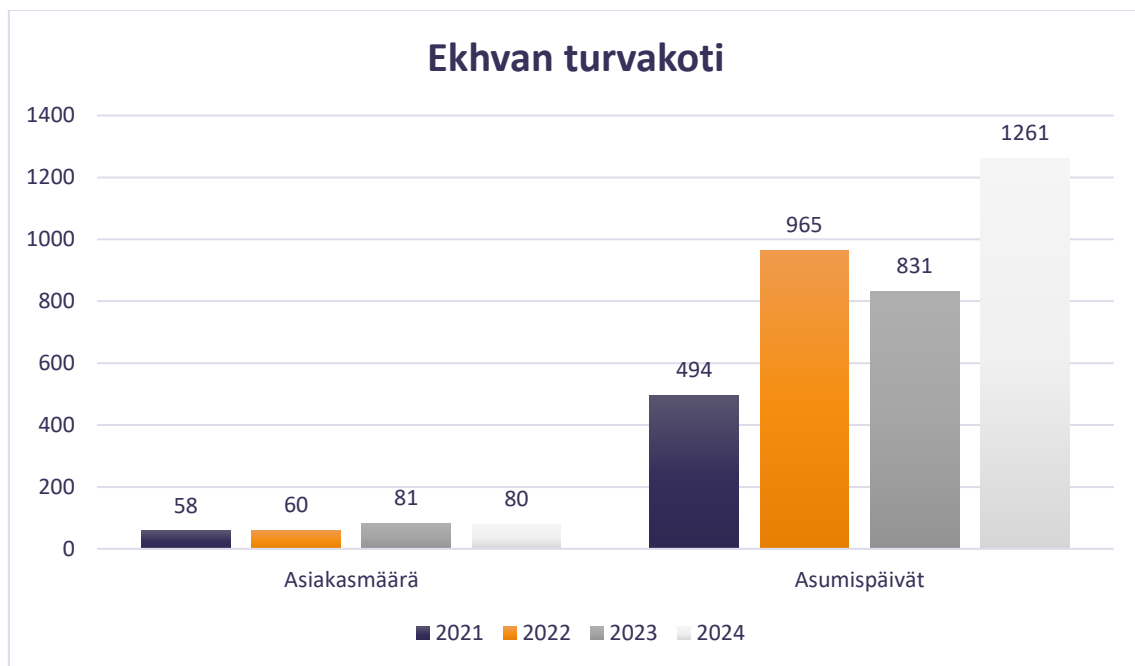
Turvakoti

Valtakunnallisesti turvakotipalvelujen käyttö on ennakkotietojen mukaan lisääntynyt vuonna 2024 verrattuna edellisvuoteen. Ekhvan turvakodin asiakastilanteet ja turvakotiin hakeutumisen syyt vastaavat valtakunnallista kehitystä.

Hyvinvointialueen turvakodissa on neljä perhepaikkaa ja turvakotiin voi tulla omasta maakunnasta tai mistä päin Suomea tahansa. Joitakin asiakkaita on

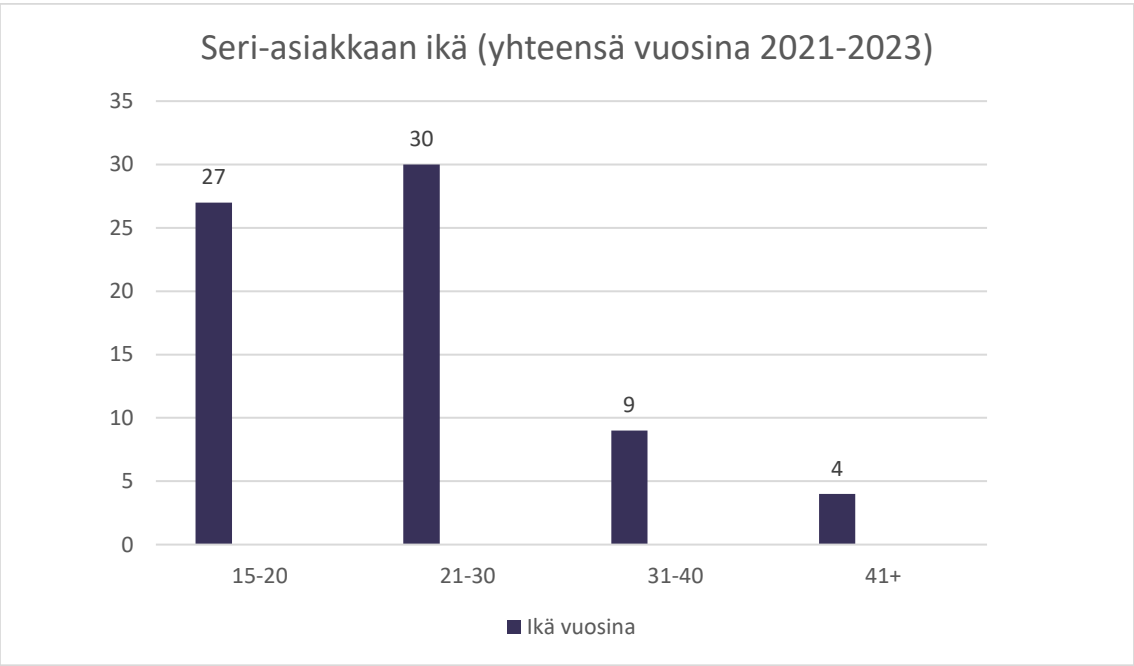
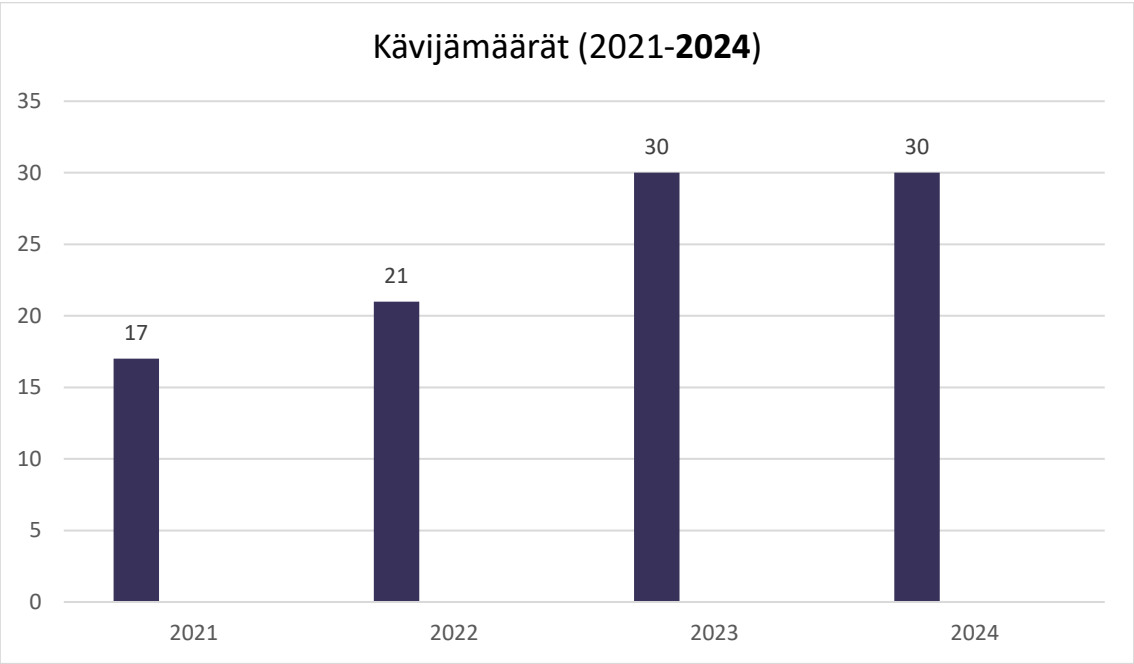
ohjattu muihin turvakoteihin tilanpuutteen vuoksi. Vastaavasti Ekhvan turvakodille on tullut asiakkaita muilta alueilta. Vuosi oli turvakodilla vilkkaampi kuin edellinen, vaikka asiakasmäärät eivät lisääntyneet. Turvakotijaksoja on tyypillisimmillään pidentänyt joko vakava väkivallan uhka tai uuden asunnon saamisen pulmat.

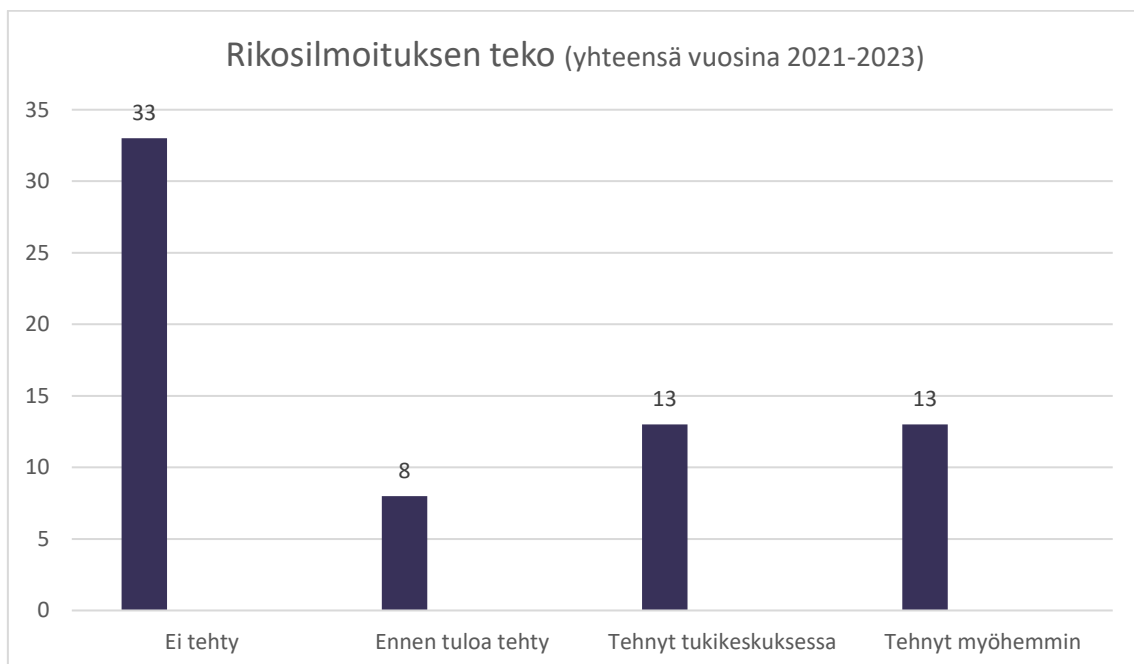
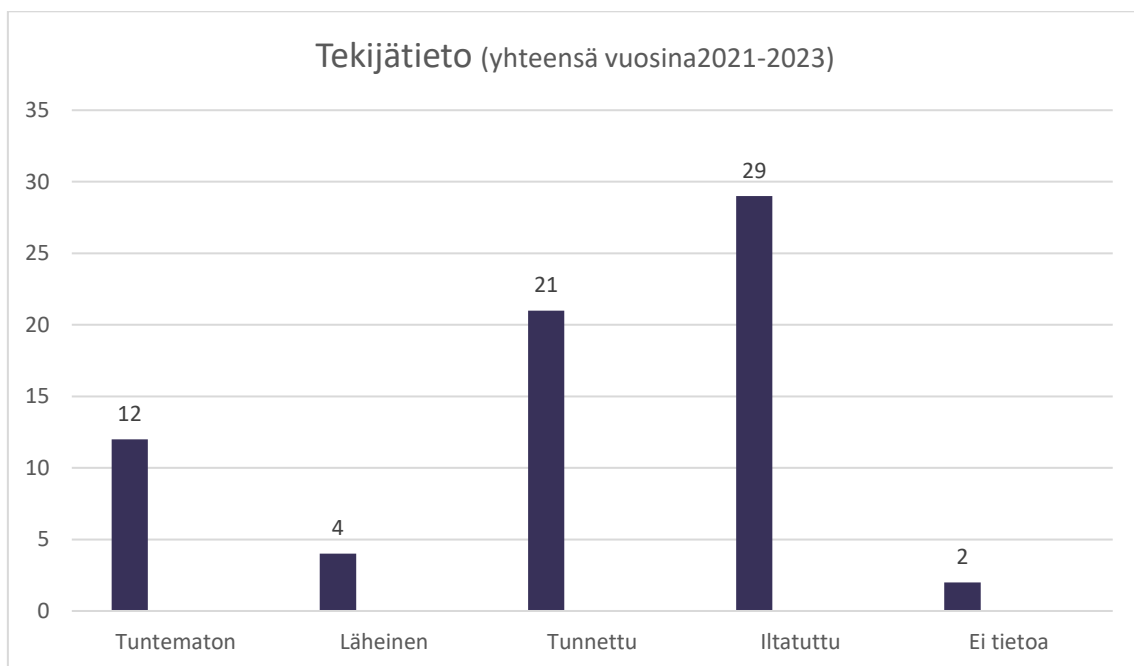
Yhteydenotot (puhelut) lisääntyivät edellisvuosiin verrattuna.

Seri-tukikeskus

Seri-tukikeskuksessa annetaan apua ja tukea seksuaalista väkivaltaa kohdanneille. Kävijämäärä vuonna 2024 on sama kuin edellisenä vuonna. Muiden tilastojen osalta raportointia ei ole vielä vuoden 2024 osalta saatavilla, vaan tilastot ovat vuosilta 2021-2023.

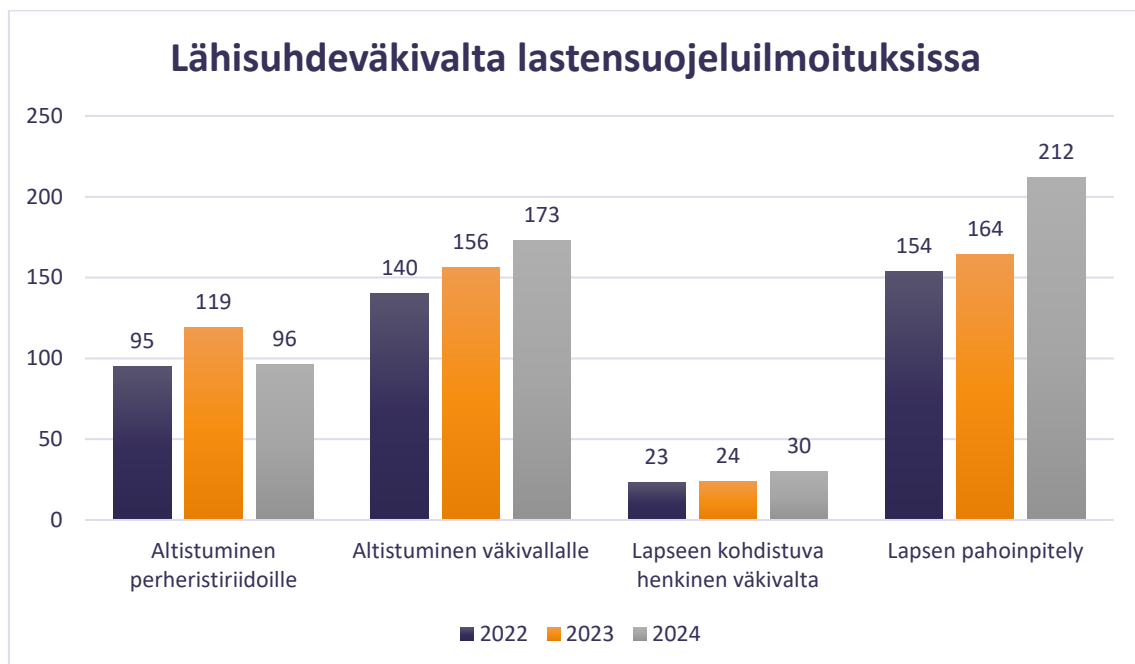

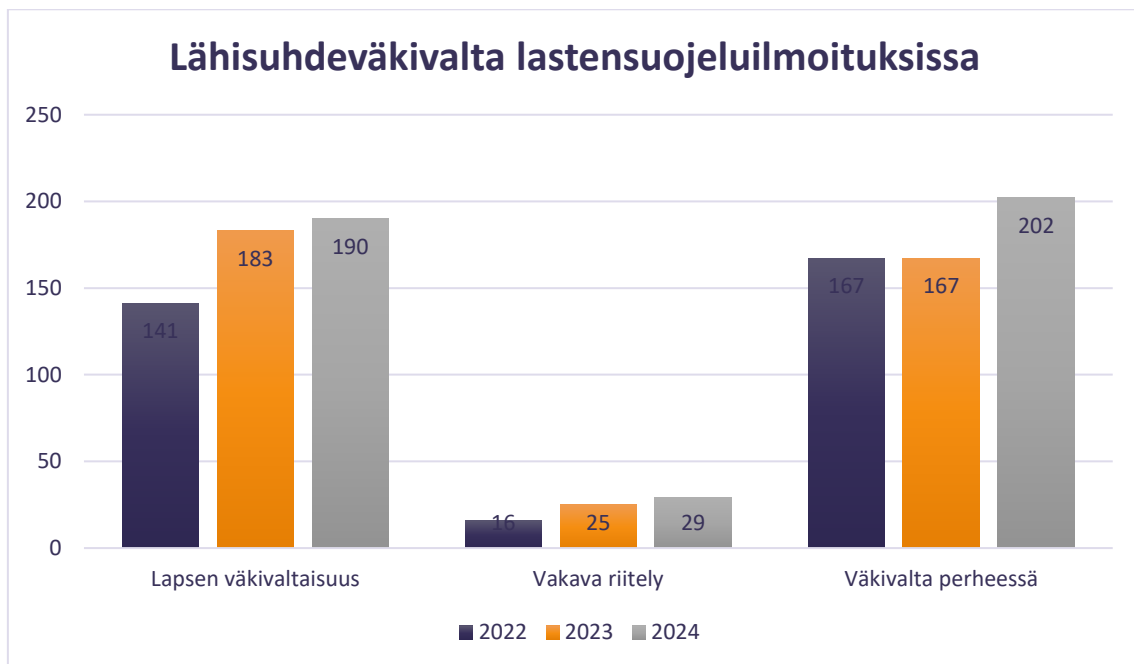

Lastensuojelu

Lapsen pahoinpitelyyn ja perheessä tapahtuvaan väkivaltaan liittyvät ilmoitukset ovat vuonna 2024 lisääntyneet huomattavasti edelliseen vuoteen verrattuna.

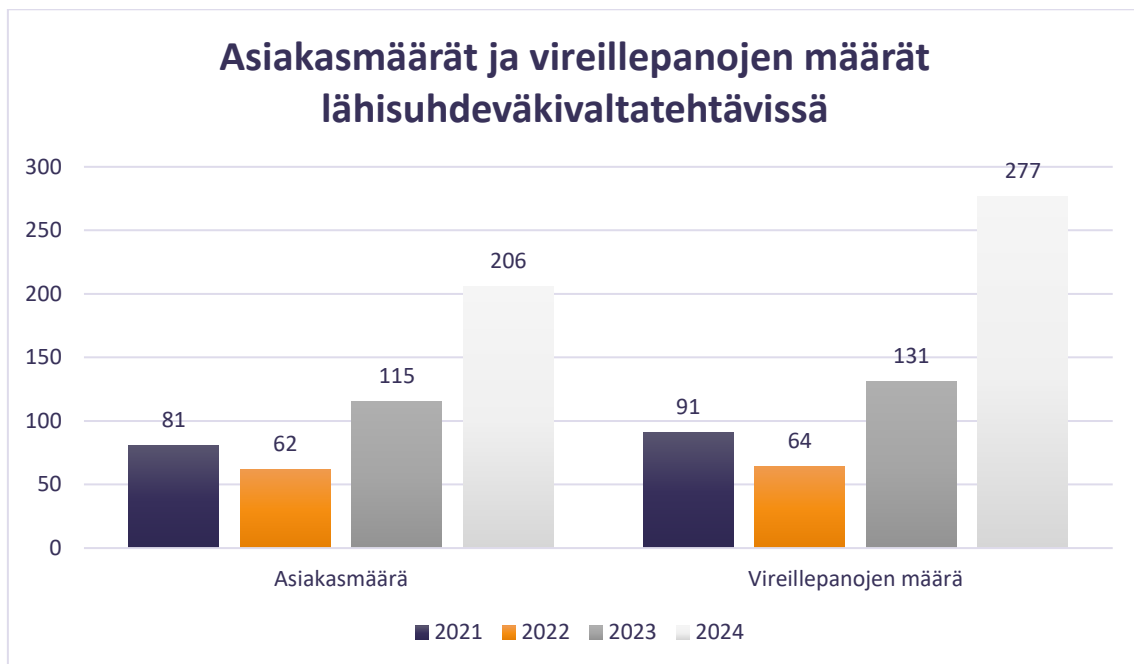
Lapseen kohdistuva fyysinen ja henkinen väkivalta, kuten tukistaminen ja lapsen sanallinen mitätöiminen, näyttäytyy toisinaan vanhempien kasvatukseen. Rajojen asettaminen ja niiden johdonmukainen toteuttaminen ovat vanhemmille ajoittain haasteena, sillä he pelkäävät lapsen reaktiota sekä lapsen fyysistä väkivaltaa. Henkistä väkivaltaa lapset käyttävät vanhempiaan kohtaan uhkailemalla esimerkiksi itsensä satuttamisella.

Työikäisten sosiaalityö ja kotouttava sosiaalityö

Työikäisten sosiaalityössä ja kotoutumista edistävässä sosiaalityössä väkivaltaa koskevat ilmoitukset ja yhteydenotot ovat merkittävästi lisääntyneet. Ilmoitusten määrä tuplaantui ja ilmoituksia koskevien asiakkaiden määrä on kasvanut tasaisesti. Vuonna 2024 ilmoituksia ja yhteydenottoja tuli aiempaa enemmän Hätäkeskuksesta, poliisilta sekä sosiaali- ja terveydenhuollosta. Sähköisesti tehtyjen ilmoisten määrä on kasvanut merkittävästi.

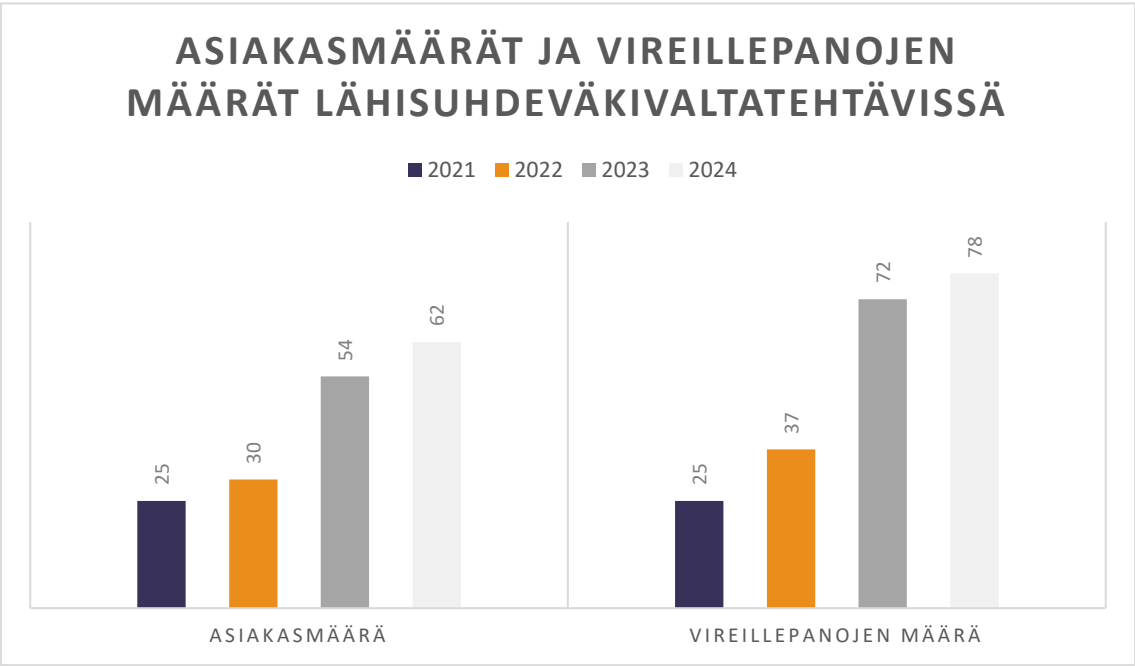
lääkkäiden sosiaalityö

Ikääntyvien sosiaalityössä lähisuhdeväkivalta näyttäytyy edellisten vuosien tapaan henkisenä, fyysisenä ja taloudellisenä väkivaltana sekä kaltoinkohteluna.

Vuonna 2024 iäkkäiden sosiaalipalveluun tulleiden yhteydenottojen ja ilmoitusten määrä oli kasvussa. Yhtenä syynä voi olla, että tieto sosiaalihuoltolain mukaisten ilmoitusten tekemiseen on lisääntynyt entisestään ja tieto lähisuhdeväkivallasta tavoittaa sosiaalityön paremmin.

Omaishoidossa työskenteleville asiakasvastaaville tulee yhteydenottoja, joissa huolena on omaishoitajan väsyminen tai epäily, että omaishoitaja ei hoida asiakasta sopimuksen mukaisesti. Omaishoitotilanteissa on tullut ilmi fyysisen kaltoinkohtelun tilanteita, joissa omaishoitaja kaltoinkohtelee hoidettavaansa, tai myös hoidettava saattaa kaltoinkohdella hoitajaansa. Ilmi tulee lisäksi taloudellista hyväksikäyttöä, jossa vähävaraisempi omaishoitaja hyödyntää hauraamman puolison varoja.

Näissä tilanteissa työskentelyä omaishoitoperheen kanssa on tiivistetty ja tarvittaessa järjestetty palveluita toisin, mm. järjestämällä hoidettavalle asumispalveluja. Myös kotihoidon työntekijöiltä on tullut yksittäisiä ilmoituksia kaltoinkohtelusta.

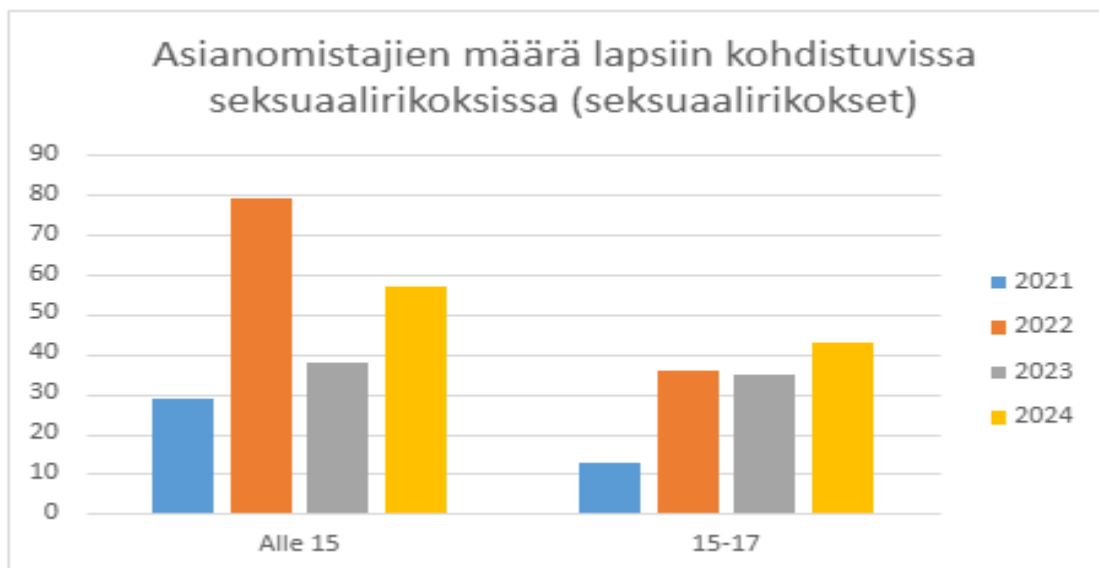
MARAK- moniammatillinen riskinarviointi

Etelä-Karjalan alueen MARAK-työryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa. Työryhmä koostuu sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköiden, poliisin ja lähisuhdeväkivallan vastaista työtä tekevien järjestöjen edustajista. Vuonna 2024 työryhmässä käsiteltiin 14 vakavaa lähisuhdeväkivaltaa kokeneen asiakkaan tilannetta ja asiakkaiden kanssa on tehty turvasuunnitelmia yhdessä.

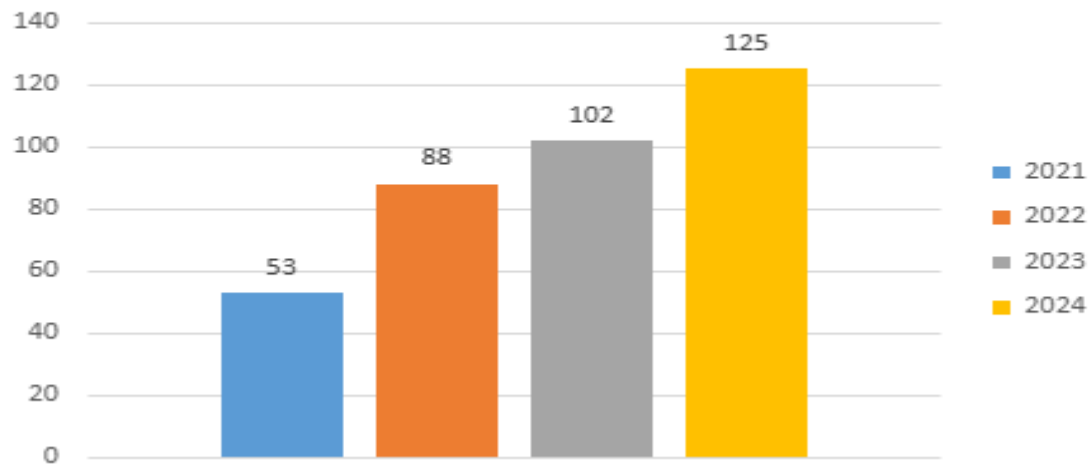
3. Kaakkois-Suomen poliisi ja poliisilaitoksen sosiaalityö

Koosteeseen liitetty poliisin tilastotieto kuvaa tilastojen valossa Kaakkois-Suomen poliisilaitoksen tilannekuvaa lähisuhdeväkivaltatilanteesta Etelä-Karjalan alueella. Poliisi ohjaa lähisuhdeväkivaltaa kokeneita ja tekijöitä avun piiriin sosiaalipalveluihin sekä Rikosuhripäivystykseen.

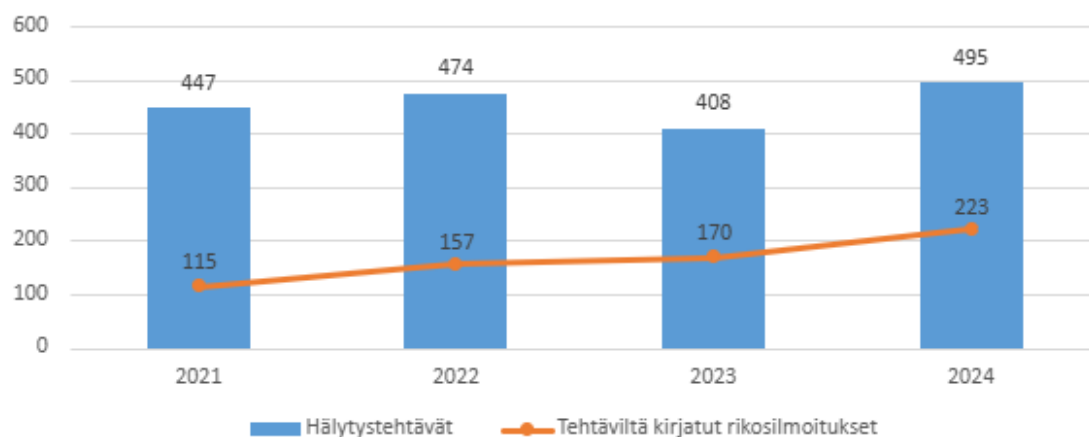
Poliisilaitoksella toimii Etelä-Karjalan hyvinvointialueen sosiaaliohjaaja, joka työskentelee sekä lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden että tekijöiden kanssa. Työssä korostuu moniammatillisuus ja verkostotyö eri toimijoiden kesken. Työ on usein akuuttiin kriisiin vastaamista, minkä vuoksi on tärkeä ohjata sekä uhri, tekijä että väkivallalle altistunut lapsi tarvittavien palvelujen piiriin. Tavoitteellinen asiakastyö vaatii onnistuakseen eri toimijoiden välisen suunnitelmallisen yhteistyön.

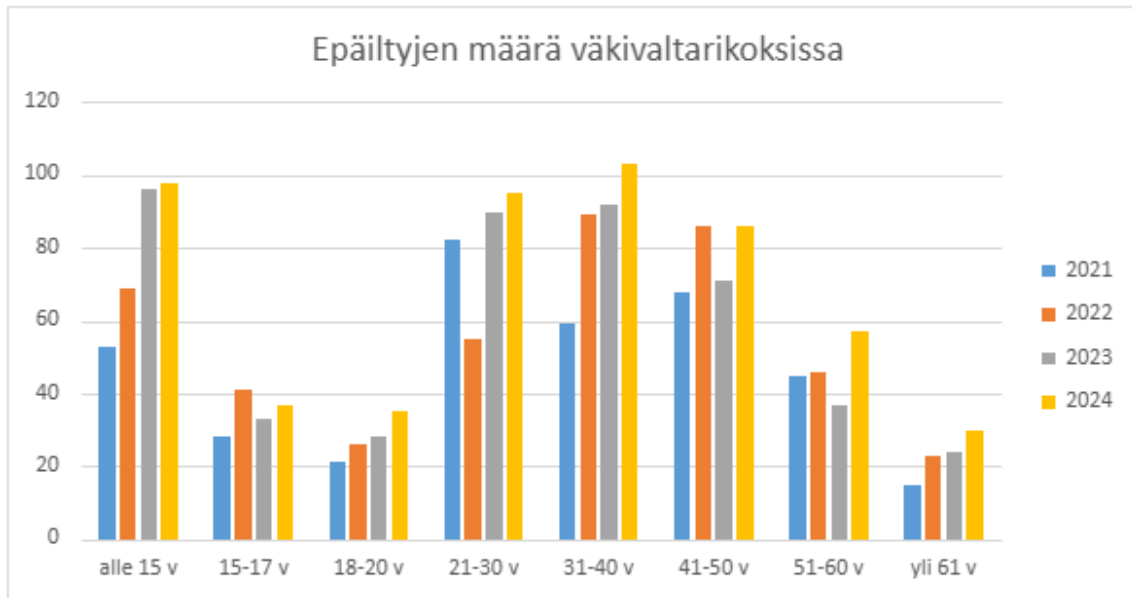

Perheväkivallaksi luokiteltujen rikosten määrä Etelä-Karjalan alueella

Väkivaltaan liittyvät kotihälytykset Etelä-Karjalassa ja niiltä kirjatut rikosilmoitukset

4. Etelä-Karjalan järjestöpalvelut

Etelä-Karjalan perhetyön kehittämissyhdistys ry / Väkivaltatyön avopalvelut

Väkivaltatyön avopalveluissa näkyi vuonna 2024 reilu asiakasmäärien kasvu, ja määrät nousivat ennätyslukemiin. Työn tunnettavuutta on alueella pyritty lisäämään, joka osin selittää asiakkuusmääriä. Yleisin asiakkuusjaksojen kesto oli n. 3kk.

Aikaisempien vuosien tavoin väkivallan muodoista korostui vaino, yleensä nykyisen tai entisen kumppanin taholta. Haastavat erotilanteet ja eron jälkeinen väkivalta oli yleisenä puheenaiheena. Asiakkaiden irtautumista väkivaltaisesta suhteesta vaikeuttivat erityisesti mm. heikko taloudellinen tilanne, asumiseen liittyvät vaikeudet (asuntomarkkinatilanne) ja vähäinen läheisten tukiverkosto.

Vahvat naiset -vertaisryhmä väkivaltaa kokeneille naisille käynnistyi vuoden 2024 alussa verkkovälitteisenä. Ryhmään ohjautuminen oli aiempien vuosien tapaan

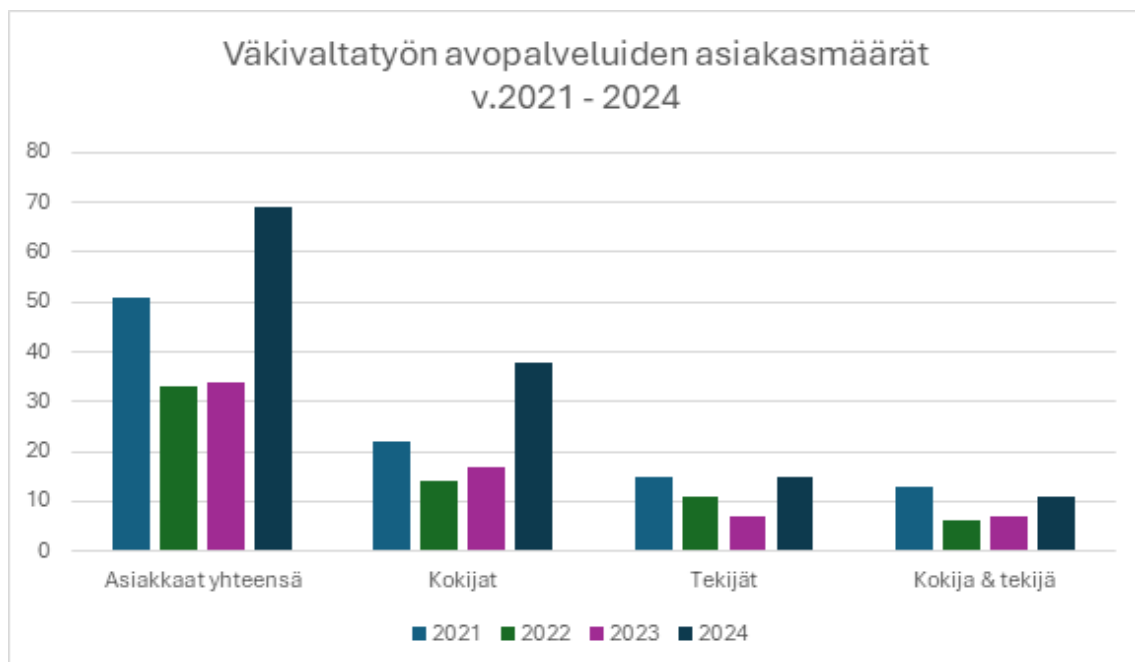
vähäistä, ja vuoden mittaan ryhmässä oli 3 asiakasta. Osallistujilta saatiin kuitenkin poikkeuksetta hyvää palautetta.

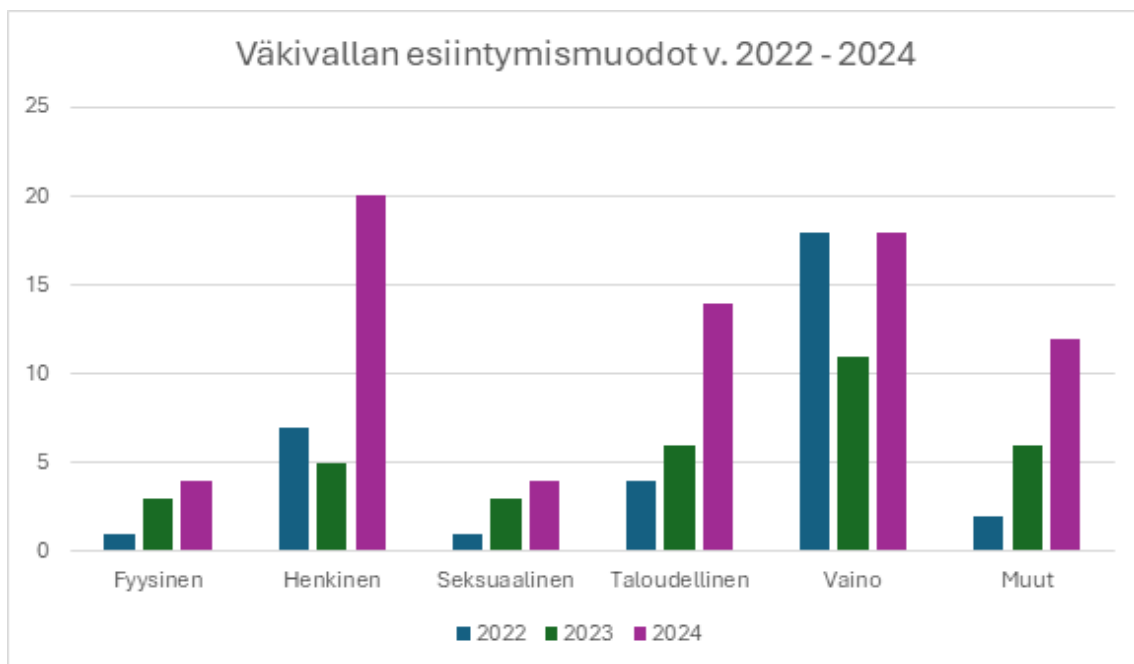
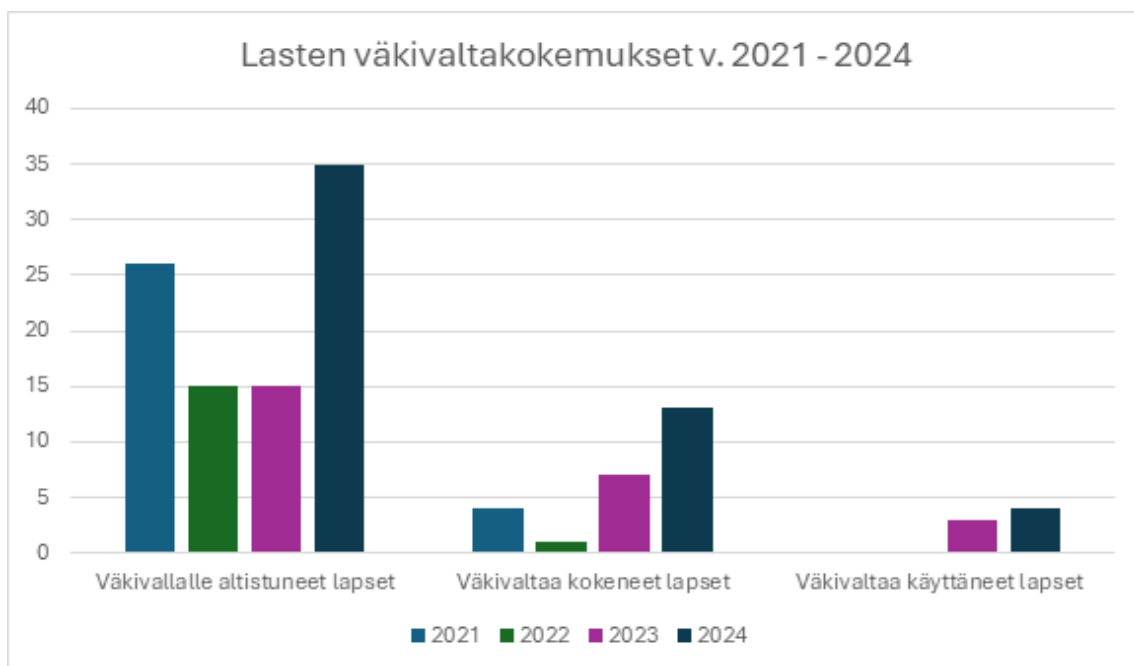
Yhdistyksen nuorten (16–25 -v.) ennaltaehkäisevän lähisuhdeväkivaltatyön Väiskäri -hanke tavoitti vuoden aikana n. 2500 nuorta erilaisissa tapahtumissa sekä 2. ja 3. asteen oppilaitoksiin jalkautuvassa toiminnassa. Hanke jatkuu alkuvuoteen 2026.

Väkivaltatyön avopalvelut toimi pääasiallisena järjestäjänä Valoa, ei väkivaltaa - tapahtumassa, mukana oli yhteistyökumppaneita. Tapahtuma-aikaan valaistiin rakennuksia Etelä-Karjalan alueella, ja jaettiin tietoa lähisuhdeväkivallasta sekä naisiin kohdistuvaan väkivaltaan liittyvistä asenteista.

Väkivaltatyön avopalvelut ovat olleet tiiviisti mukana alueen verkostotyössä, kuten MARAK-työryhmässä sekä käynnistämässä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa Thl:n pilotoimana avainhenkilömallia Etelä-Karjalan alueelle.

Väkivaltatyön avopalveluiden asiakasmäärät on kuvattu alla olevissa kaavioissa. Lisäksi asiakkaana on ollut viisi läheistä tai muuta henkilöä.

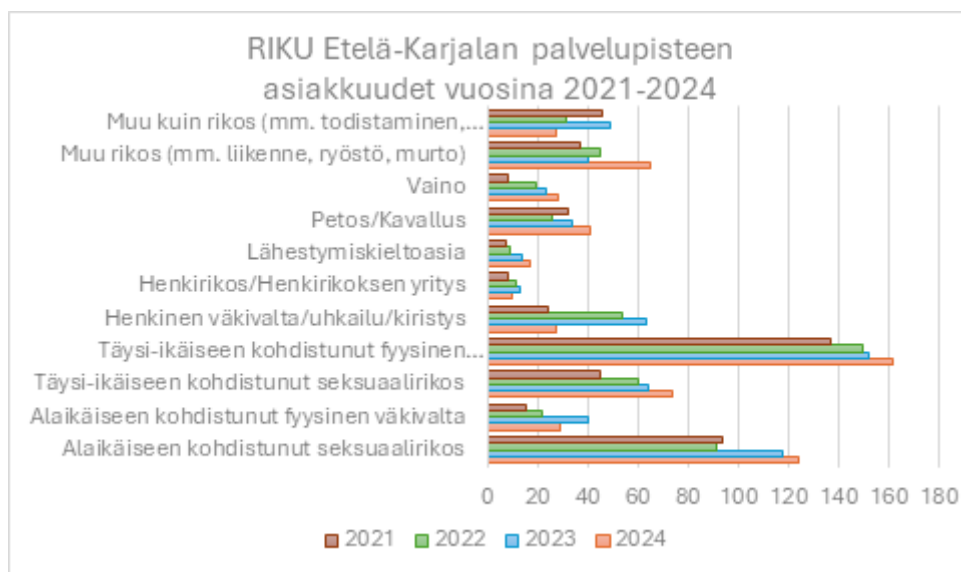
Rikosuhripäivystys, RIKU Etelä-Karjalan palvelupiste

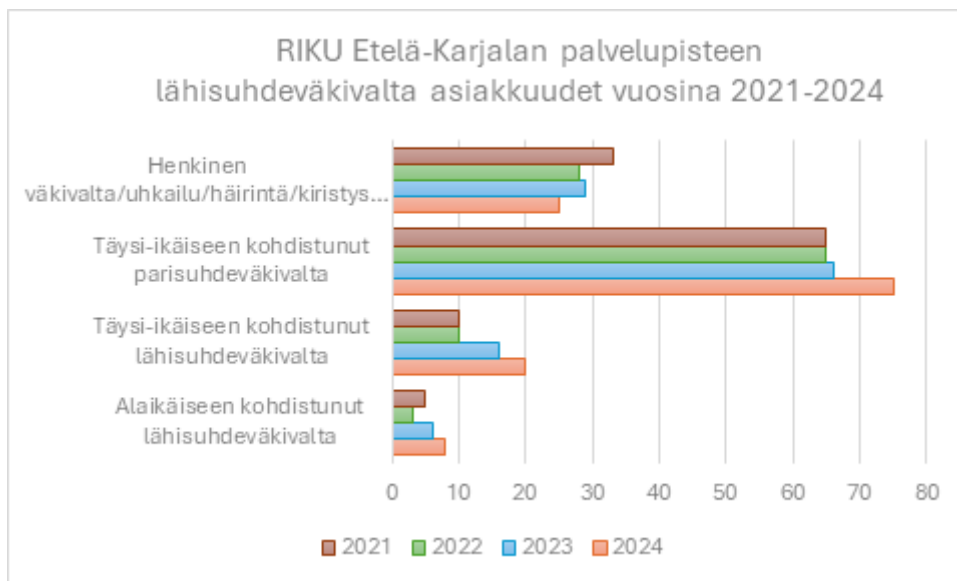
Etelä-Karjalan palvelupisteen asiakasmäärä on pysynyt lähes samana vuoteen 2023 verrattuna. Etelä-Karjalan palvelupisteellä oli vuonna 2024 yhteensä 633 asiakasta, joista 323 oli uusia asiakkaita. Osa asiakkuuksista on kestänyt jopa 2–4

vuotta, johon on vaikuttanut rikosprosessien kesto. Pääasiassa asiakkaat ohjautuvat poliisilta ja muilta viranomaisilta.

Lähisuhdeväkivalta näyttäytyy RIKUn palveluissa entistä monisyisempänä. Taustalla on usein monia väkivallan eri muotoja. Fyysinen väkivalta voi olla lievempää, mutta esimerkiksi vainoaminen, henkinen ja taloudellinen väkivalta taas pitkäkestoista ja vaikeampaa. Asiakkailta on väkivallan lisäksi myös muita haasteista elämässään, esim. taloudelliset haasteet, terveyteen liittyvät asiat ja työttömyys.

RIKUssa on huomioitu lähisuhdeväkivallan sovittelun muutokset ja sen myötä odotettava lähisuhdeväkivallan asiakkuuksien kasvu. Vuoden 2024 painopisteenä RIKUssa oli lähisuhdeväkivalta ja seksuaalirikokset.

Saimaan ja Vuoksen kriisikeskukset

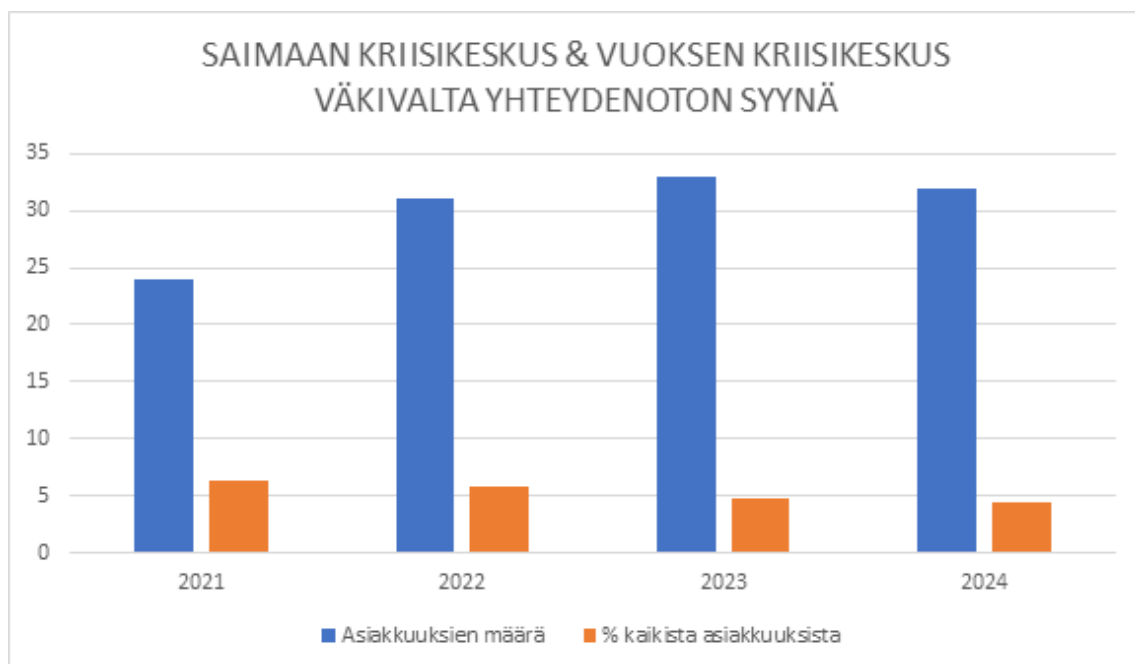
Vuosi 2024 on ollut Saimaan kriisikeskuksella lähisuhdeväkivallan osalta edeltävien vuosien kaltainen, eikä Vuoksen kriisikeskuksen perustaminen ole nostanut lähisuhdeväkivaltaan liittyvien asiakkuuksien määrää. Asiakkaiden määrissä ei ole havaittavissa merkittävää muutosta, mutta väkivaltaan liittyvät yhteydenotot ovat hienoisesti laskeneet. Näiden asiakkuuksien määrä suhteessa kaikkiin asiakkuuksiin on ollut myös hieman laskussa.

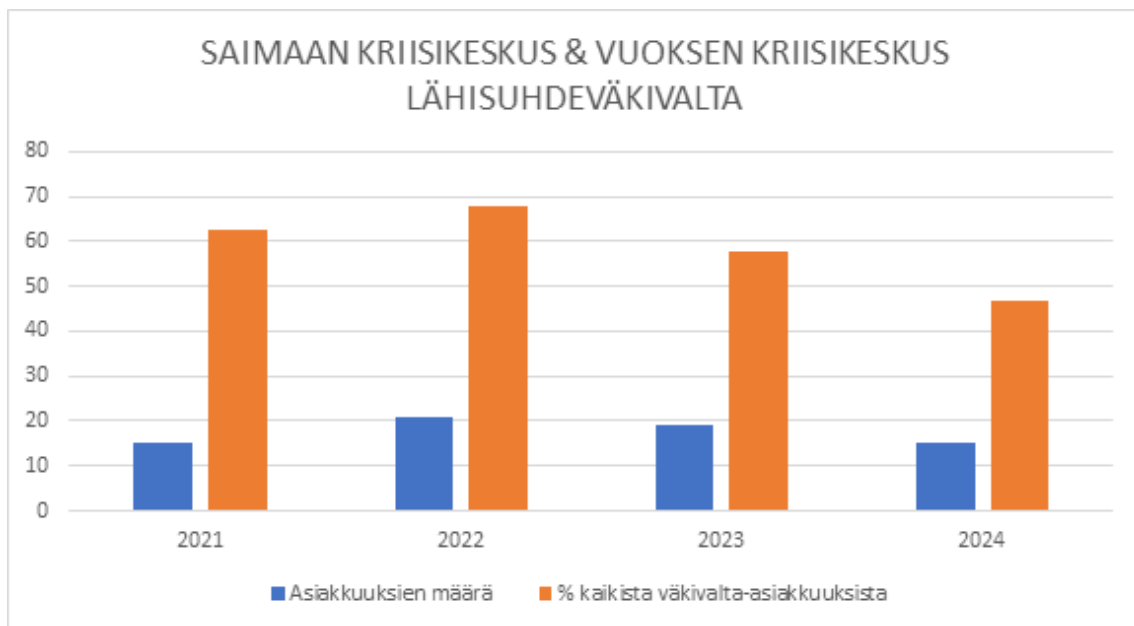
Väkivallan muihin muotoihin suhteutettuna lähisuhdeväkivallan rooli korostuu asiakkaiden tulosityssä. Vuonna 2024 kaikista väkivalta-asiakkuuksista hieman alle 50% on tilastoitu väkivallan muodon osalta lähisuhdeväkivallaksi. Tilastoihin on laskettu niin lähisuhdeväkivallan tekijät kuin kokijatkin. Käytännössä lähisuhdeväkivallan tekijöitä on murto-osa kokijoihin nähden, ja toisinaan asiakas on sekä lähisuhdeväkivallan tekijä että kokija.

Pääsääntöisesti lähisuhdeväkivaltaa kokeneet asiakkaat ovat ohjautuneet Saimaan ja Vuoksen kriisikeskuksille itsenäisesti. Asiakkaita ohjautuu toisinaan myös muista palveluista, esimerkiksi sosiaali- ja kriisipäivystyksestä ja Rikosuhripäivystyksestä. Joillakin asiakkailla nimenomaan järjestölähtöiseen

kriisiapuun hakeutuminen on merkityksellistä: kriisikeskuksilla voi asioida myös nimettömästi, eikä käynneistä tehdä kirjauksia asiakkaan tietoihin.

MIELI Etelä-Karjalan mielenterveys ry:n vapaaehtoiset kriisiauttajat toimivat valtakunnallisessa MIELI kriisipuhelimessa ja nuorille suunnatussa Sekasin - chatissa. Lähisuhdeväkivaltateemaan liittyen voidaan alueen asukkaita kohdata myös näissä toiminnoissa. Lisäksi Saimaan kriisikeskus on edustettuna alueen MARAK -työryhmässä.

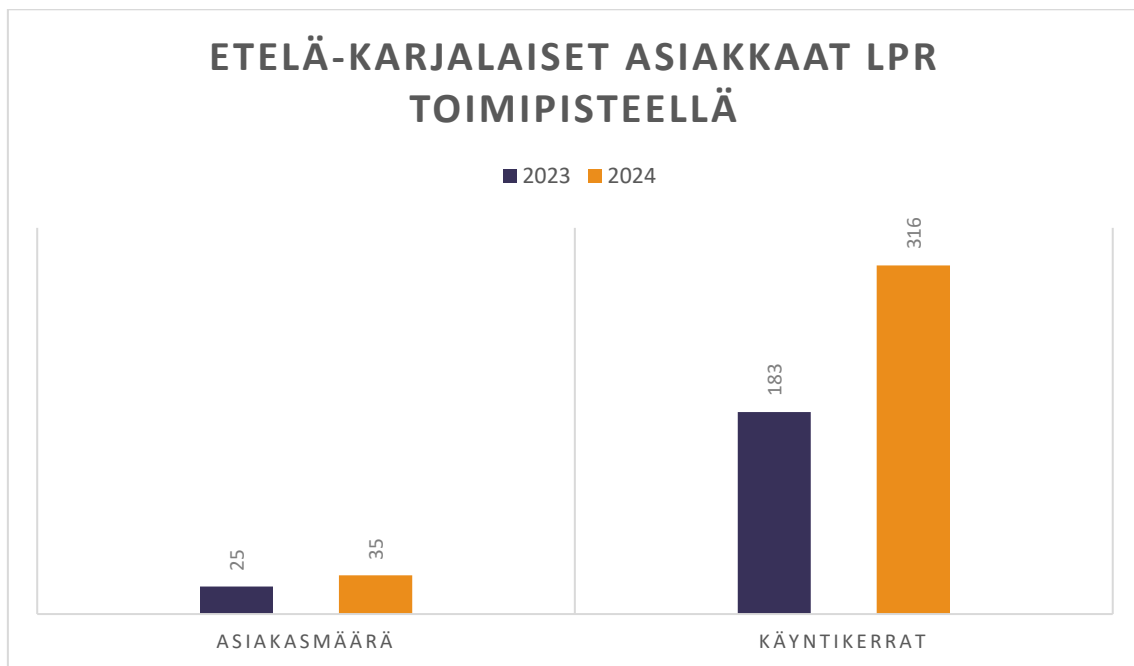
Raiskauskriisikeskus tukinainen

Raiskauskriisikeskus antaa tukea, apua ja neuvontaa seksuaalirikosten uhreille, heidän läheisilleen ja uhrien parissa työskenteleville ja siellä palvelee kaikkia sukupuolista riippumatta. Tukinaisessa tehdään vaikuttamistyötä seksuaaliväkivallan uhrien aseman parantamiseksi ja tarjolla on myös konsultaatiota ja koulutusta ammattilaisille.

Toiminnassa ei tilastoida erikseen lähisuhdeväkivaltaa. Tiedossa kuitenkin on, että suurin osa seksuaaliväkivallasta tapahtuu lähisuhteessa, esimerkiksi avioliitossa, seurustelusuhteessa tai muun tutun tai sukulaisen toimesta.

Suurin osa Lappeenrannan toimipisteen asiakkaista on muualta kuin Etelä-Karjalan alueelta, johtuen siitä, että Tukinaisen toimipisteitä on Suomessa vain neljä.

Asiakasmäärän kasvua selittää vuonna 2022 Tukinaisen aluetoimipisteen käynnistyminen Lappeenrannassa ja ammattilaisten verkoston lisääntynyt tietämys Tukinaisen tarjoamista palveluista seksuaaliväkivallan uhreille.

5. Barnahus-hanke Etelä-Karjalassa

Ekhva on vuodesta 2024 alkaen ollut HUS-yhteistoiminta-alueen osatoteuttajana valtakunnallisessa Barnahus-hankkessa, jota rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja koordinoi Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Hanke jatkuu vuonna 2025. Ekhvalla työskentelee Barnahus-hankekoordinaattori, jonka työn tavoitteina on LASTA-seula-mallin käyttöön ottaminen ja juurruttaminen, palvelupolkujen saattaminen lasten kanssa toimivien ammattilaisten tietoon ja ammattilaisten osaamisen lisääminen.

Barnahus-toimintamallin on tarkoitus parantaa lapsiin ja nuoriin kohdistuvien väkivaltaepäilyjen selvitysprosesseja sekä väkivaltaa kokeneiden lasten tukea ja hoitoa. Kun lapsen tai nuoreen epäillään kohdistuneen väkivaltaa, lapsella on oikeus lapsiystävälliseen ja osaavaan viranomaispalveluun.

Vuoden 2024 aikana on tiedotettu lasten ja nuorten kanssa työskenteleviä, miten toimia epäiltäessä lapsen kohdistuvaa rikosta. Ammattilaisilla tulee olla tieto,

miten toimia vanhempien ja lastensuojeluilmoituksen suhteen, sekä mistä numerosta poliisia konsultoidaan. Kaakkois-Suomen poliisin lapsiryhmä korostaa ammattilaisten matalan kynnyksen yhteydenottoa poliisin konsultaationumeroon, jossa poliisi ottaa kantaa ammatilaisen tutkintapyyntöön tekemiseen.

Barnahus.fi -nettisivustolla on tarjolla monipuolisesti tietoa ammattilaisten työn tueksi, muun muassa Barnahus-verkkokoulu. Etelä-Karjalan alueella Barnahus-verkkokoulun on käynyt vuoden 2024 loppuun mennessä n. 180 henkilöä. Lastensuojelun henkilöstö on velvoitettu Barnahus-verkkokoulutuksen läpikäymiseen.

Somatiikan ammatilaisille kohdennettu Barnahus-verkkokoulutus on julkaistu vuonna 2024. Koulutuksen käyneitä Etelä-Karjalassa on vasta muutamia, mutta hyvinvointialueella on sovittu lasten kanssa työskentelevän terveydenhuollon henkilöstön osallistumisesta koulutukseen.

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöistä neljä on osallistunut syksyllä 2024 alkaneeseen Lapsen haastattelu lastensuojelussa -koulutukseen. Koulutuksia jatketaan vuonna 2025.

6. Avainhenkilömalli Etelä-Karjalassa

Etelä-Karjalan hyvinvointialue osallistui vuonna 2024 yhteistyössä Etelä-Karjalan perhetyön kehittämisyhdistyksen kanssa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen, Etelä-Savon hyvinvointialueen ja Viola - vapaaksi väkivallasta ry:n toteuttamaan Avainhenkilöpilottihankkeeseen. Ekhvalla aloitettiin henkilöstön omat koulutukset Etelä-Karjalassa. Keväällä 2024 ensimmäinen koulutusryhmä koostui kotihoidon henkilöstöstä ja LAB ammattikorkeakoulun opettajista. Syksyn 2024 koulutusryhmä oli suunnattu opiskeluhooltoon kuraattoreille, terveydenhoitajille ja psykologeille. Jatkossa koulutuksia järjestetään 1-2 kertaa vuodessa ja koulutetuista työntekijöistä muodostuu avainhenkilöverkosto Etelä-Karjalan alueelle.

Avainhenkilöiden tehtävä on jalkauttaa osaamistaan ja tietoa lähisuhdeväkivallasta omiin työyhteisöihinsä ja heillä on mahdollisuus kouluttaa oman työyksikön henkilöstöä lähisuhdeväkivallan puheeksi ottamiseen. Seuraava avainhenkilökoulutus toteutetaan syksyllä 2025.

7. Yhteenveto ja pohdinta

Edellä kuvatusta tilastotiedosta voi yhteenvetona todeta, että lähisuhdeväkivalta näyttäytyy Etelä-Karjalan alueella enenevässä määrin. Lähes poikkeuksetta ovat asiakasmäärät olleet eri palveluissa kasvussa. Lähisuhdeväkivaltailmoitukset ovat lisääntyneet kaikissa ikäryhmissä. Merkittävin kasvu näkyy kuitenkin työikäisten osalta sosiaalipalveluissa, jossa lähisuhdeväkivaltatehtäviä on ollut huomattavan paljon enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Kuitenkin myös lasten sekä iäkkäiden väkivaltailmoitusten lisääntyminen näkyy tilastoissa.

Etelä-Karjalan lähisuhdeväkivallan vastaisessa työryhmässä on pohdittu, onko lähisuhdeväkivalta lisääntynyt? Vai onko ammattilaisten tietoisuus väkivaltailmiöstä lisääntynyt ja rohkeus ottaa asiakkaiden kanssa lähisuhdeasioita puheeksi kasvanut? Onko asiakkaiden tietoisuus palveluista lisääntynyt ja asiakkaat osanneet hakeutua entistä paremmin palveluiden piiriin? Väestöllä on enemmän tietoa väkivallasta, kun aihe on ollut paljon esillä ja siitä keskustellaan avoimemmin. Asiakkaat ovat avoimempia kertomaan väkivallasta ja ottamaan apua vastaan.

Lisääntyneet väkivaltaan liittyvät ilmoitukset ja asiakasmäärien kasvu palveluissa voivat johtua usean tekijän yhteisvaikutuksesta. Ekhvan verkkosivuilla käytössä olevat sähköinen sosiaalihuoltolain mukaiset yhteydenotto- ja ilmoituslomakkeet ovat tutumpia yhä useammalle toimijalle. Lisäksi ammattilaisten tietoisuus ilmoitusvelvollisuudesta on lisääntynyt, kun koulutuksia on ollut enemmän. Yleinen asenneilmapiiri, kuluneen vuoden aikana mediassa käsitellyt useat vakavat lähisuhdeväkivaltatilanteet ja palveluverkoston lisääntynyt valmius

vastata lähisuhdeväkivaltatilanteisiin, ovat mahdollisesti myös lisänneet ilmoituksia.

Vakavan väkivallan riskinarviointilomakkeen (= MARAK-lomake) käyttö on ammattilaisten keskuudessa kuitenkin edelleen vähäistä. Viranomaisilla on velvollisuus puuttua väkivaltaan, arvioida vakavan väkivallan riskiä ja kuoleman vaaraa. Velvoitteen tunnistamisessa on ammattilaisten keskuudessa puutteita, mikä tulee huomioida koulutuksia järjestettäessä. MARAK-riskinarviointilomakkeen on todettu olevan vaikuttava työkalu arviointia tehtäessä, joten sen käyttöönotto palveluissa on suositeltavaa.

Lisätietoja:

Kati Loisa, lähisuhdeväkivaltatyön koordinaattori, kati.loisa@ekhva.fi

Ritva Nikkilä, vastaava sosiaalityöntekijä Turvakoti, ritva.nikkila@ekhva.fi

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Kirjaamo

Valto Käkelän katu 3

53130 Lappeenranta

Vaihde 05 352 000

Faksi 05 352 7800

etunimi.sukunimi@ekhva.fi

www.ekhva.fi

Y-tunnus: 3221313-1

Asiakirja päättyy tähän.